

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac Limitationibvs

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCCIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

videtur commississe vigore mandati. Ita concludit Innoc. in c. ad
audientiam. de homic. quem sequitur Fel. in c. sicut dignum. nume.
12. de homic. Hanc opi. tenet Bar. in l. non solum. in §. si manda-
to. nu. 12. ff. de inru. Arer. in d. tract. malefic. in verbo, & Sempronii
mandatorem. nu. 15.

Amplia tertio habere locum, etiam si dominus proferens talia
verba famulo expresse inhibuisset ne occideret: nam sequuto deli-
cto tenetur dominus, iuxta tex. in c. si. de homic. lib. vj. Ita per illū
tex. hoc tenet Bal. in l. non ideo minus. nu. 14. de accusa. Matthæ. si.
licet de Bal. nullā mentionem faciat. in fin. clxxxvij. in fi. Maria.
Sec. in c. ad audientiam. nu. 63. de homicidio.

Hanc reg. cum 6. lim. ponit Bernar. de Luce in reg. ccj. remitten-
do se ad Iaso. in l. j. a nu. 28. vsque ad num. 38. C. de seru. fugi.

REGVLA CCCIII.

FAMVLOS vel consanguineos habens in domo, qui essent ho-
mines improbi, dominus ex ipsorum delictis tenetur: quia præsu-
mendum est qd perseverabunt in delictis suis, vt in reg. semel. de te-
gul. iur. lib. vj. & dominus accipiens eos in domo, præsumitur infor-
matus de eorum conditione, vt in l. si. in §. seruorum. ff. naut. caup.
& stabu. Hanc reg. ponit Card. Zaba. in Clem. ne in agro. §. por-
ro. in iij. not. de sta. u. moca. quem sequitur Fel. in c. Petrus. nu. 7. de
homici. Dec. in l. ij. nu. 8. & ibi. Curt. Jun. nu. 9. & Doct. moder. C.
de pac. Alcia. in tract. præsumptio. in iij. reg. præsumpt. xl. Francis.
Zoannetus Bononien. in consi. xxvij. nu. 6. pro qua opinione est
tex. in c. nulli. de accusat. & in l. si. de abigeis. Et circa hanc reg.
vide Ias. in l. age cum Geminiano. nu. 7. C. de sacros. Pet. de Ferrz.
in præci. in forma inquisi. in verb. transeat. nu. 6.

Limita, & intellige istam reg. vt non procedat ad hoc vt prædi-
cti domini puniantur eadem pœna qua ipsi delinquentes, sed mitius
arbitrio iudicis, ex quo puniuntur per præsumptiones. Secundum
doctrinam Inno. in c. quia verisimile. de præsup. num. 2. vbi tenet, qd
quoties condemnatur quis ex præsumptionibus seu ex præsumpti-
onis probationibus, iudex debet multum temperare sententiā & mi-
tigare pœnam. quem ibi sequuntur doct. Canonistæ, præcipue Abb.
& Fel. nu. 6. per tex. ibi Ias. in l. j. nu. 28. C. de seru. fugi. & in l. j.
nu. 21. ff. si cer. pe. Philip. Dec. in c. tertio loco. nu. 6. de probz. Tho.
Grammati. in decis. xliij. nu. 13. & cum illo dicto Innoc. esse commu-
nitas. testatur expresse Pala. Ruui. in alleg. heretis. §. xj. quod no-
tab. declarat, & sequitur Iacobi. in rubr. nu. 7. ff. de probat. Ratio
est, quia in hoc casu videtur potius argui culpa domini, quam dolus,
vt in l. culpa caret. ff. de regu. iur. Bal. in c. veritatis. nume. 5. de do-
lo & contum. Quod tamen intelligo verum, quando delictum nō
fuit factum contemplatione domini. quia si eius contemplatione
esset factum, eadem pœna veniret puniendus qua ipse delinquens.
Pto

D. Petri Duen.

Pro qua opinione facit notabile dictum Barba. in c. j. nu. 34. de offi. deleg. vbi concludit, qd si famulus presente domino habente verbum cum aliquo, percussit illum ense vel alio modo, si delictum famuli cadit ac commodum domini, imputatur ipsi domino. pro quo al. legat dictum Bal. in l. de pupillo. in §. si quis ipsi pratori. ff. de no. oper. nunt. vbi si famulus potestatis verberauit appellanrem, presumitur de mandato potestatis. quod dictum Bar. sequitur ibi Alex. et Bal. in l. j. C. de seruis fug. Fel. in c. mulieres. de sen. ex com. nu. 4. Hippo. in conf. xx. nu. 1. Matth. de Affict. in constit. Neapo. lib. Rub. xij. nume. 18.

REGVLA CCCIIII.

FAMVLVS de mandato domini tenetur prestare operas alteri, quas sibi exhibere tenetur. Hanc reg. probat tex. in l. oper. in rerum. in fi. ff. de ope. liber. & in l. homines. & in l. vxori. in §. Serapium. ff. de vsufruc. legat. Ratio est: quia is qui conduxit, alteri potest locare, l. cum plures. ff. locat. et illa pecunia per famulum acquisita acquiritur domino. l. patronus, & l. si libertus. la. j. & in l. qui libertinus. ff. de oper. libert.

- 1 Primo fallit, quando dominus vellet delegare operas turpes, quas ipse dominus non potest exigere. vt in l. hac demum. ff. de ope. lib.
- 2 Secundo limita, quando extra locum vellet vt famulus seruiret: quia famulus non tenetur si ad illas operas non esset obligatus. Vt in l. vsuras. & ibi Doct. C. de solutio.
- 3 Tertio fallit, quando dominus his quibus operas iubet exhiberi esset odiosus vel onerosus, vel rixosus: nam tunc non tenebitur famulus eidem seruire. Argum. tex. in l. ij. ff. vt in possessio. legat. & in l. inuitus. ff. de fideicom. liberta. in l. fi. C. de pacis inter emp. & vendiro. quia non debet fieri deterior conditio famuli. l. genera. liter. in fi. ff. de fideicom. liberta.

REGVLA CCCV.

FAMVLI scholarium & clericorum, gaudent privilegio ipsorum. Hanc reg. probat tex. & ibi doct. in Authē. habita. C. ne filius pro patre. & in clericorum famulis probat tex. in l. j. & ij. C. de episcop. & cleric. quam opin. tenet Philip. Fran. in proem. §. in verbo. scholaribus. Jac. Rebuff. in l. vnica. in §. fi. de collegia. & nummul. lib. xj. Et circa hanc reg. vide Feli. vbi eam declarat, & plura adducit, in c. ij. nu. 2. de foro compe. Iaf. & ibi Doct. vbi hoc et examinant. in l. scrimarios. C. de milita. testam. Bal. in notabi. in d. l. j. vbi in supradictis locis reperies hanc regul. ampliatam & limitatam. Et qui proprie dicantur de familia domini, ponit Fel. in c. insinuat. te de offic. delega. Matth. de Affict. in constit. Neapol. lib. j. Rub. xv. nume. 19.

Hanc